

ATT FÖRA VIDARE EN TEXTIL KOD

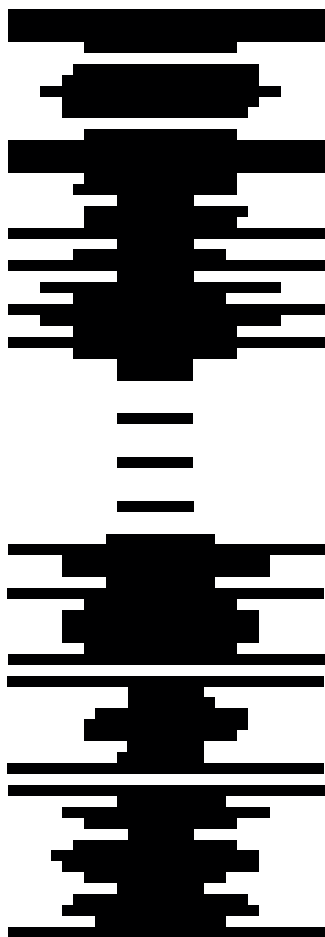
Textila kommunikationsmedel brukades långt innan det skrivna ordet. Tråd och stygn har genom historien burit och lagrat all möjlig slags information. Jag undersöker gamla textilspråk och hittar nya infallsvinklar. Mitt perspektiv på begrepp som centrum, periferi och ruralitet går via det textila handarbetet. Det handlar inte enbart om geografi, utan även om tid. Samtiden som centrum och det förfäutna som periferi.

Jag har gjort det till min uppgift att undersöka en gammal textil tradition, närmare bestämt märkdukar sydda i korsstygn. En märkduk är ett fyrkantigt stycke tyg broderat med bilder och bokstäver. Den hade från början två funktioner: dels tjänade den som övningsbroderi för flickor och yngre kvinnor, dels utgjorde den ett slags karta över monogram, bokstavsstilar, bilder och symboler som senare skulle användas vid märkning av hushållstextil. Men duken var också ett konstverk i egen rätt. Den hängdes ofta upp i hemmet som en tavla.

Att sy märkdukar förekom i alla samhällsklasser, och var en föreskrivet kvinnlig ak-

tivitet. Men motiven varierar stort utifrån klasstillhörighet och grad av ruralitet. Bilderna jag arbetar med kommer från boken "Korsstyngsmönster från Värmland", utgiven av Värmlands Hemslöjd 1934. De hör hemma i bondesamhället, och nertecknades under 1800-talet i bygder som Ölme, Grava, Dalby och Lysvik. Motiven är hårt stiliserade, monokroma och lågupplösta. På grund av detta, samt att bilderna talar om en tid som inte är min, är de ofta svåra att tyda. Spåket används inte längre, och min läskunnighet är begränsad. Men det är också just där mitt konstnärliga intresse startar.

Jag är nyfiken på vad jag kan uttrycka nu, idag, genom att använda märkduksspråket. Det har en egen visuell grammatik, ett eget sätt förmedla information. Jag prövar att teckna symbolerna med pensel. I nästa steg byter jag plats på raderna av stygn i ett broderi, så att en delvis ny bild uppstår. När jag ytterligare arrangerar om stygnen, ändrar skalan och syr upp dem som en stor flagga av tyglappar, uppstår ännu en bild. Genom dessa gradvisa förskjutningar och tillägg i de gamla bilderna försöker jag mana fram nya uttryck och berättelser.

Klara Bothen 2019